

Kako začeti prostovoljno delo?

✉ Karolina Medvešček

V šolskem letu 2015/2016 sem se v okviru programa Človek za druge, ki že 16. leto poteka pod okriljem Društva katoliških pedagogov Slovenije, udeležila uvodnega usposabljanja za mentorje prostovoljnega dela.

Vsebinska in spodbude so me nagovorile. Ob pomoči in nasvetih koordinatorjev v Društvu katoliških pedagogov Slovenije smo v šolskem letu 2015/2016 na OŠ Šmihel v Novem mestu preko interesne dejavnosti spodbujali in razvijali *prostovoljstvo*. Učenci so razvijali čut za druge in solidarnost, krepili svoje talente in osebno rasli.

- Učenci se prostovoljno odločijo za področje prostovoljnega dela ter odgovorno sprejmejo in opravljajo nalogo oz. zadolžitev.
- Preko različnih dejavnosti razvijajo čut za druge.
- Spoznavajo pomen in vrednost prostovoljnega dela.
- Pridobijo osebno izkušnjo prostovoljnega dela.
- Spoznajo nekatere ustanove izven šole, ki vključujejo delo z ljudmi z različnimi potrebami.
- V skupini prostovoljcev si izmenjajo svoje izkušnje.
- Vodijo osebni dnevnik prostovoljnega dela.

Namen interesne dejavnosti *prostovoljstvo* je ozavestiti, da so v našem okolju ljudje, ki potrebujejo našo pomoč,

in da smo pripravljeni po svojih močeh pomagati ter da se ob naši pomoči ljudje okrog nas dobro počutijo.

Interesno dejavnost smo začeli v drugi polovici septembra, ko smo učence zadnje triade povabili k sodelovanju in vključitvi v skupino *prostovoljcev*. Učencem sem na predstavitvi pri razrednih urah pokazala kratek filmček o prostovoljstvu in

pomoči drugim ter jih seznanila s tem, da bo letos na šoli potekalo prostovoljno delo.

Zainteresirani in motivirani učenci so se sestali na srečanju, na katerem

sem jih seznanila z vsebino, obsegom in možnostmi za prostovoljno delo.

Pri prostovoljnem delu na naši šoli je sodelovalo več učiteljev, ki so imeli vlogo mentorjev, ter učitelj koordinator. Naloge učiteljev mentorjev so bile: spremljati prostovoljno delo na posameznem področju; biti zgled učencem prostovoljcem; po potrebi tudi spremljati učence prostovoljce. Naloge učitelja koordinatorja pa so bile: vzpostaviti stik z zunanjimi inštitucijami in se z njimi dogovoriti o možnosti izvedbe prostovoljnega dela v njihovi ustanovi oziroma z njihovimi varovanci; usmerjati mentorje; spremljati opravljanje prostovoljnega dela na vseh področjih; voditi supervizijske skupine prostovoljcev.

Prostovoljci so opravljali prostovoljno delo na posameznem področju enkrat na teden (pri učni pomoči tudi večkrat), vodili osebni dnevnik prostovoljnega dela ter se udeleževali supervizijske skupine, v kateri so si izmenjali izkušnje in se seznanili s konkretnimi vsebinami, kot so: prvi stik z uporabnikom, čustva pri prostovoljnem delu in motivacija pri prostovoljnem delu.

Prostovoljno delo je potekalo na več področjih, in sicer:

- učna pomoč znotraj naše šole,
- pomoč pri branju znotraj naše šole,
- vključevanje v socialno življenje varovancev v Domu starejših občanov Novo mesto,
- vključevanje v socialno življenje varovancev Varstveno delovnega centra Novo mesto.

Da bi se seznanili s področji prostovoljnega dela, smo pred začetkom delovanja obiskali obe zunanji inštituciji (Dom starejših občanov in Varstveno delovni center) in prisostvovali njuni predstavitvi, spoznali način dela ter si ogledali tamkajšnji način življenja. Poleg tega smo na šoli pripravili krajši

Cilji, ki smo jih pri učencih želeli doseči, so bili:

- Učenci z veseljem namenijo del svojega prostega časa pomoči potrebnim ljudem, sošolcem.

predstavitvi učne pomoči in pomoči pri branju.

Po predstavitvi vseh štirih področij prostovoljnega dela so se učenci prostovoljno, na podlagi slišane in videnege ter na podlagi lastnih interesov, odločili za eno od področij, na katerem so sodelovali. Posameznemu področju se je pridružil še učitelj mentor, ki je učence v nadaljevanju spremljal in spodbujal.

Pred začetkom smo za opravljanje prostovoljnega dela izven šole pridobili soglasje staršev učencev prostovoljcev.

Pomembno se mi zdi, da učenci (in mentorji) z veseljem in zaradi lastne želje opravljajo prostovoljno delo, zato jim je bilo že na začetku predstavljeno, da bodo prostovoljno delo opravljali izven pouka, v svojem prostem času. Tako so se prostovoljnemu delu pridružili tisti, ki jih to veseli in so pripravljeni svoj prosti čas nameniti bližnjemu.

Da lahko pomagamo drugim, moramo najprej pri sebi razviti čut za druge. V okolju moramo znati prepoznati pomoči potrebne. Najprej pa se moramo zavedati svojih talentov, s pomočjo katerih in zaradi katerih lahko pomagamo drugim. In verjamem, da so učenci v letu, ko so opravljali prostovoljno delo, v sebi prepoznali mnoge kvalitete in našli svoje skrite talente, poleg tega pa polepšali trenutke tistim, s katerimi so se srečevali.

Poleg čuta za bližnjega in prepoznavanja potreb v okolici je pri prostovoljnem delu potrebno tudi nenehno izpopolnjevanje, kjer svoje znanje osvežimo, spoznamo kaj novega in predvsem dobimo novo moč in spodbude za nadaljnje delo. Takšno izpopolnjevanje je zaželeno in še kako potrebno tudi za vse mentorje in koordinatorje. ■

Društvo katoliških pedagogov kot nosilec programa *Človek za druge* nudi in organizira izobraževanja in izpopolnjevanja za mentorje prostovoljnega dela. Če ste tako srečanje v okviru DKPS 15. oktobra 2016 zamudili, se za informacije lahko obrnete na naslov dkps.seminarji@gmail.com ali na telefon 01/43-83-987. Vabljeni!

Socialnopedagoško vplivanje s pomočjo psa

Kinološko-doživljajske urice v Vzgojnem domu Veržej

✍ Stela Kovačič

“Psi niso naše celo življenje. Toda v našem življenju ustvarijo celoto.”
(Roger Caras)

Kot lastnica psa dobro vem, kaj pomeni ‘imeti’ živo bitje: predvsem veliko skrb in odgovornost. Ljudje si priskrbijo žival, ne da bi razmišljali, koliko časa, energije, znanja in ne nazadnje finančnih sredstev potrebujejo, če želijo zanj dostojno poskrbeti, kot si to zasluži vsako živo bitje. Šele nato pridejo vsi tisti razlogi, zaradi katerih smo se odločili, da nas skozi življenje spremlja žival; naj bo to potreba po njeni družbi, občutek varnosti, popestritev vsakdana zase oz. za otroke ali drugo. A razsežnosti vsega pozitivnega, kar daje žival, so lahko veliko večje ...

V Vzgojnem domu Veržej živali že dolga leta vključujemo v domsko življenje. Otroci s posebnimi potrebami takšne dejavnosti sprejemajo odprtih rok, saj so prav oni najbolj oškodovani ravno na področjih, na katerih te metode prinašajo najboljše rezultate: od čustvovanja,

odnosov in komunikacije do razvijanja osebnostnih lastnosti, sposobnosti in vedenja. Dosedanje izkušnje so nas prepričale, da za to skupino otrok prisotnost živali nima le vzgojnih, izobraževalnih ali sprostitvenih učinkov, temveč jih lahko dober strokovnjak, ki ima tako občutek za delo z ljudmi kot za delo s psom, izkoristi tudi v terapevtske namene. S pomočjo psa najde pot do otroka, ga spoznava, mu pomaga predelovati njegove osebne težave in konflikte, ga usmerja naprej ter skuša terapevtske učinke prenesti tudi na nova področja, v otrokovo novo okolje.

Populacija otrok in mladostnikov v vzgojnih domovih se je v zadnjem desetletju močno spremenila, s tem pa tudi delo socialnega pedagoga. Nekoč uporabljane metode ne zadostujejo več za doseganje zastavljenih ciljev. Otroci, ki imajo čustvene in vedenjske motnje, so za naša prizadevanja pogosto veliko težje dosegljivi, na različnih področjih obremenjeni z mnogimi kombiniranimi težavami in motnjami. Strokovni delavci v takšnih domovih smo prepuščeni lastnemu znanju, sposobnostim in iznajdljivosti, kako se približati tej populaciji, z njo ustvariti dobre odnose in pogoje za skupno življenje ter znotraj teh uspešno korakati proti zastavljenim strokovnim ciljem. Za slednje moramo najti nove, drugačne poti, seveda pa je v dosedanji obliki to veliko premalo; potreba po tem je pri otrocih veliko večja.

V šolskem letu 2014/2015 smo se odločili našo dejavnost prijaviti na